

Alfred NOBEL

Alfred Nobel ve Nobel Ödülü

sveçli ünlü bir kimyager olan Alfred Nobel, 21 Ekim 1833 de Stockholm şehrinde doğmuştur. 1867 yılında dinamiti bulmuş ve bu yüzden büyük bir servet kazanmıştır. Ormandaki kesilmiş eski ağaç kütüklerinin köklerini parçalamakta ve yol açma işlerinde kullanmak için bulduğu dinamiti insanların birbirlerini öldürmek için kullandıklarını görünce çok üzülmiştir ki bu üzüntüsünün, onu insanlığa hizmet edenleri teşvik etmek üzere bir vakıf kurmağa esinlediği esas sebep olarak gösterilir.

Nobel Ödülü adını alan bu vakıf Nobel'in 27 Kasım 1895 tarihli vasiyetnamesi ile kurulmuştur. Böylece Nobel ölümünden sonra 31 milyon İsveç kuruşluk servetinin her yıl getireceği faizin (ki bu yaklaşık olarak her bölüm için 500.000 TL tutar) fizik, kimya, tıp, edebiyat ve barış alanlarında önceki yıl içinde insanlığa en büyük hizmet yapmış olanlar arasında bölünmesini şart koşmuştur. Ödüller her yıl Nobel'in ölüm günü olan 10 Aralık da dağıtılır. İlk Ödül 1901 yılında verilmiştir. İlk Fizik ödülünü kazanan da Röntgendir. Madam Curie de iki kere Nobel ödülünü kazanmıştır, biri 1903 de kocasıyla beraber fizik, ikincisinde kimya ödülüdür. Einstein da 1921 fizik ödülünü kazanmıştır.

Temel bilimlere ait ödüllere aday olanlar İsveç Bilimler Akademisi tarafından tespit edilir. Akademi tarafından seçilen beş kişilik bir komite Eylül ayında ödül aday listesi için tavsiyede bulunmak ricasıyla 1) İsveç Bilim Akademisi üyelerine, 2) Altı İskandinavya Üniversitesinin ilgili fakültelerine, 3) Daha önce Nobel Ödülü kazanmış olanlara, 4) Her yıl sırası değiştirilerek dünya Üniversitelerine ve 5) Bütün dünyada tanınmış bilginlere yazı ile müracaat eder. Halen 3 temel bilim ödülünün her biri için yuvarlak 1000 şahsın fikri alınır. Tavsiyeler tamamıyla gizli tutulur.

Bunu takip eden yılın Mayıs ayına kadar bu

tavsiyeler Ödül Komitesi tarafından tasnif edilir ve dünyaca tanınmış uzmanların yardımıyla değerlendirilir ve bunun sonunda yaklaşık olarak 15 aday seçilir. Ekim veya en geç Kasım ayında Akademinin oy hakkına sahip 48 er üyesi Stockholm de toplanarak her dala ait ödül sahibini veya sahiplerini gizli oyla seçerler.

Ödüller — diploma, altın madalya ve çek — her sene 10 Aralık'da ödül kazananlara Stockholm'un meşhur Konser Salonunda İsveç Kralı tarafından büyük bir merasimle verilir.

Nobel ödülü kazanan Ülkeler (1901 - 1966)

Ülkeler	Fizik (88)	Kimya (72)	Tıp (92)
Amerika	28	15	27
İngiltere	15	15	17
Almanya	15	22	11
Fransa	9	6	7
Rusya	6	1	2
Hollanda	5	2	1
İtalya	2	1	2
İsveç	2	3	2
Avusturya	2	1	4
Jeponya	2		5
Danimarka	1		
Hindistan	1		
İsviçre		3	4
Macaristan		1	2
Finlandiya		1	
Çekoslovakya		1	
Belçika			2
Kanada			2
İspanya			1
Portekiz			1
Arjantin			1
Avustralya			1